

venskem Gradei, Oplotnica, Sromle, Laško; 12. novembra: Svetina.

Sejmi na Koroškem. 7. novembra: Pliberk, Podkloster, Paternijon; 9. novembra: Drauberg zgornji; 11. novembra: sv. Hema na Krki; 14. novembra: Bela zgornja, Spital.

Dopisi.

Iz Koroškega. („Slovenski kot drugi deželni jezik Koroški v deželnih dobrodelnih napravah potreben ni“), tako razsodili so naši veliko-nemški deželni poslanci v 17. seji deželnega zbora. Pred kratkim bil je nastanjen kot primarij kirurški oddelka na tukajšnji deželni bolnišnici nekov Dr. Smolej, in sicer provizorično, kajti deželni odbor nima pravice, uradno osobstvo za trdno nastavljanje, to pravico ima deželni zbor. V omenjeni seji odala se je ona služba g. dr. Smoleju stalno. Pri tej priliki naglašal je naš deželni poslanec g. A. Einspieler potrebo znanja slovenskega kot drugega našega deželnega jezika in stavljal sledeči predlog: Deželnemu odboru se naroča, da v prihodnje pri razpisani izpraznjenih deželno-zdravstvenih službah v tukajšnji bolnišnici pristavi sledečo naročbo: Pri enakih zmožnostih daje znanje slovenskega jezika prednost. Ali ni to opravičena tirjatev? Ali ni potrebno zdravniku znanje obeh deželnih jezikov? Mar je deželna naša bolnišnica samo za Nemce? Ali sami Nemci vzdržujejo vse naše deželne dobrodelne naprave? Mislil bi človek, ka naši Nemci sami izprevidijo potrebo znanja obeh deželnih jezikov, ter da so radostno sprejeli nasvet našega poslanca. A žalibog! ravno nasprotno se je zgodilo. Niti eden poslanec ni podpiral omenjenega pravičnega, na podlagi § 19 državne osnovne postavke stavljenega nasveta. Toraj našim zdravnikom v deželni bolnišnici znanje slovenskega jezika potrebno ni. Tako delajo naši veliko-Nemci v deželi z nami poštenimi Slovenci, tako teptajo naše postavne in človeške pravice z nogami. Neodolnega slovenskega otroka mučijo v šoli z nemščino in tudi do smrti bolnega trpinčijo s tuščino. G. deželni predsednik je gotovo razvidel, da koroški liberalni Nemec nima srca za slovenskega svojega sodeželana, da neče pripoznati naših pravic. Žalostne razmere zares! Kaj pa nam je storiti? Ali se bode res z nami še dalje tako ravnalo? Ali res naši Nemci našega deželnega jezika pripoznali ne bodo? Slovenci, dobra tretinja nas je v deželi, jezik naš slovenski je lep in ima vsled postavnih določeb iste pravice, kakor nemški, ne dajmo si toraj enakopravnosti jezikove kratiti. Lotimo se dela, sicer prepluli nas bodo valovi germanstva. Ako naši nemški sosede nočejo z nami v miru živeti, ako nam nočejo pripoznati naših postavnih in človeških pravic, ako nas hoté toliko časa zatirati, da nas

požre nemški moloh, so oni sami krivi, ako se Slovence gane, ter otrese tužni jarem raz sebe in pomoči išče v družbi z našimi slovenskimi brati v eno deželno skupino. Te misli se nam je resno prijeto in ne smemo se vstrašiti, ako naši Nemci zaženó krik, saj nas oni sami silijo k takemu koraku. Kakor si oni ne pusté kratiti svojih pravic, isto tako se tudi mi svojih kratiti ne damo. Kdor boče z nami v miru živeti, tisti naj nam vse naše pravice pripozna. Kdor pa tega ne stori, tisti je nesramen kaljivec našega narodnostnega miru. Vsakako čudno pa se nam zdi, da tudi g. dekan Neste omenjenega predloga ni podpiral, vsaj mora g. dekan vedeti, da je zastopnik Slovencev gorenje Rožnje doline, ter da bi on ne bil nikdar izvoljen v deželni zbor, ako bi Slovenci zanj glasovali ne bili. Čuden tak mož, kteri na to pozabiti zamore. G. Neste kandidiral je tudi pri slednjih volitvah v državni zbor, a propadel vkljub nemornemu delovanju slovenskih volilcev, kajti nemški št. Paternijonci pustili so ga na cedilu. No in danes vidimo, ka bi nam z Nestejem ne bilo nič pomagano v državnem zboru, nikdar bi se ne bil za nas zatirane Slovence potegnili, vsaj je v deželnem zboru pokazal, da naš slovenski jezik kot drugi deželni jezik pripoznati noče. Ako pa bi se nekterim gospodom v Celovci pri prihodnjih volitvah za državni zbor izljubilo, g. Nesteja zopet kandidirati, jim uže zdaj odločno povemo, da njegove candidature podpirali ne bomo, postavili si bomo svojega slovenskega kmeta in delovali in glasovali zanj. G. Neste je dokazal, da ni naš mož, da nima srca za nas, in takemu možu ne zamerimo izkazati našega zaupanja. a x b.

Iz Ptujca. (Zmaga.) Dne 27. pr. meseca nadaljevala se je ona okrajna skupščina, koja je 27. septembra bila pretrgana vsled tega, ker so Nemci in z njimi svojevoljno ali prisiljeno združeni odpadniki pobegli iz dvorane, in ker naših ni bilo za postavno sklepanje v potrebnem številu navzočih. Cel mesec se je že govorilo, ka bodo takrat zopet pobrali šila in kopita in tako sklepanje zopet nemogoče storili. Govorica se je uresničila, ali begunci svoje namere niso dosegli, kajti naših bilo je 20, tedaj za nastavljen skupščino uprav dovoljen broj skupaj. Bili so namreč navzoči sledeči našinci; Gg. Aleksič, Domitar, Gregorec, Gregorič, Jurca, Jurič, Kocavan, Koser, Kosiše, Merkuš, Mikl, Ploj, Rajč, Rajšp, Sovič, Stumpergar, Terstenjak, Vodušek, Žitek, Žunkovič. Najvažnejša točka dnevnega reda bila je volitev petih udov v okrajni šolski svet, in to je bil pravi uzrok, zakaj so naši protivniki zapustili dvorano. Pred početkom zborovanja je ptujski župan g. Breznik trdil, ka bi on najraje videl, ako bi se glede omenjene volitve stranki sporazumeli, ter skupno volili trojico iz večine, dvojico pa iz manjšine, pa prav žal mu je, ka njegova stranka o složnosti ničesar slišati neče. Ni

se tedaj čuditi, da so našinci, o termi manjine pristno podučeni, vseh pet iz svoje sredine v šolski odbor zbrali. Izvoljeni so gospodje: odvetnik dr. Gregorič, občinski predstojnik Koser, odvetnik dr. Ploj, župnik Rajč in prof. Žitek. Presvedočeni smo, ka bodo toti na dobrem glasu možje glede šol v vsakem oziru neopešano se brinoli za vse, kar je našemu ljudstvu duševno neobhodno potrebno in deci na pravi hasek, pri tem pa tudi stalno pred očmi imeli gmotne zmožnosti celega okraja in pojedinih občin, kajti: „Kad' brat bratu ruku pruži, onda rod i dom netuži.“

V daljem teku zasedanja se je gg. nadučiteljima Žihru in Kocmutu pripoznalo po 20 gld. nagrade za njune posebne zasluge v sadjereji in bučelarstvu. Svotica je sicer mala, ali pri zdajnih peneznih zadregah je z davki preobloženi okraj po svojih pravih zastopnikih pokazal bar dobro voljo, nadejajoč se, ka bode k letu morda mogoče, zdatnejše nagrade in njim večim deliti. Naši možaki so se takrat znova osvedočili, ka se pri poštenej volji dnevni red lahko v kratkem dovrši in da je dolgočasno kvašenje in mlatitev prazne slame, s čim dva dobro znana uda pobegle stranke skupščino rada mučita in trpinčita, čisto nepotrebno. Naj še na konci dodam, ka smo po zvršenem zborovanji šli skupno na obed v gostilnico g. Blažiča in smo se tam prav dobro imeli in o važnem uspehu se radovali.

Iz Ptujске gore. V št. 41. 14. t. m. se bere v „Slovenskem Gospodarji“, da je poprejšnji učitelj moral zavoljo tožeb v pokoj; to je črna laž — temuč njegovi trdokorni boleznj ste temu krivi. — Prevzel sem skrb posestva Gračke hranilnice v Savji v Haložah, obč. Doleni, in sem tamkaj preteklo dni trgateg ali branje imel; ker smo sila malo nabrali, sem mislil, da mi bo posodica polna, kupim od g. Dajuka, kteri je čislán in pošten mož in predstojnik, v njegovem vinogradu, ki vzame 50 kopačev, branje za 5 gld.; bili smo o pol deveti uri s trgatvo gotovi, in glej! dobili smo komaj dve mali brenti, nateklo je le nekaj 16 litrov. — Tako stoji tamo s posestniki; vsi mejaši so enako slabo nabrali; krivo temu pa je — lanska toča in letošnje uime; kako bo tedaj Haložan živel? in kako bo dače zmagal? Našel sem v tem vinogradu štiri trse „Izabela“, ti so imeli zdravega grozdja en škač — zatoraj svetujem ovi trs saditi! M. Z.

Iz Zamajec. (Reklamacije) zoper vceenitev gruntov so se reševale meseca oktobra za našo srenjo. Dne 1. oktobra t. l. dobim dopis od cenilne okrajne komisije, da pride referent in eden komisar reklamiranih parcel pregledavat. Zatoraj ju čakam doma. Rečeni dan prideta ob 4. uri popoldne. Imela sta 26 parcel pregledati. Naša občina pa je reklamirala zastran več kakor 300 parcel, ker so bile več kakor za enkrat previsoko vceenjene, kajti ne donašajo haska,

kteri tarife kažejo. Ko smo dobili meseca marca posestne nove mape, smo se močno prestrašili, koliko čistega dohodka da so cenilni možje pri vseh naših gruntih zasledili. Sedaj smo mislili, da nam bodo reklamacije pomagale. Ali tudi ta nada plava uže po Dravi dalje. Vsi stroški so zahman. Namesto 300, je samo kakih 12 parcel zopet bilo pregledanih. Do komisarjev pa uže sprva nismo imeli velikega zaupanja. Naše njive in travniki sploh so previsoko vceenjani in toraj namesto v 7. v 8. vrsto, vpostavljeni so v 4. in 5. Z gruntnim davkom bodemo vsakako preobloženi.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Italjanski kralj in kraljica bila sta dostojno od cesarjeve rodbine kot sijajna gosta sprejeta; pri vojaškeji paradi so dali kralju 3 cesarjeve konje pa nobeden ga ni trpel sprejeti na sedlo; morali so toraj tretjemu konju oči zavezati, da je kralj na njega mogel; italjanski ministri so veliko z našimi občevali; so li kaj opravili ali ne, to še ni znano. Cesar je kralju podelil 28. peš-polk. V torek zjutra se je italjanska gospoda zopet odpeljala. — Delegacije, t. j. odbrani poslanci ogerskega in našega državnega zbora pogovarjajo se na Dunaji, koliko bo treba denarjev l. 1882 za zunanjih zadev ministerstvo, za vojake in za Bosno in Hercegovino. No proračun kaže za prvo 4 milijone, za drugo 105 milijonov in za slednje 6 milijonov. Odškrcnoti bode se malo kaj dalo. Delegacijini poslanci so pred cesarja prišli in ta so zagotovili, da je cesarstvo v dobrem prijateljstvu do vseh držav. Predsednik našeji delegaciji plem. Schmerling je v svojem nagovoru do poslancev tudi rekel: „da so Judi tisti narod, ki z denarjem druge narode uničujejo.“ Zavoljo tega srdijo se vsi liberalni listi nad njim. Ali s tem le kažejo, da so liberalci revni blapoi Judov. — Česko gospodarsko društvo prosi pri državnem zboru, naj se večja colnina navrže na nemško-prusko kupčijo. — „Fortrittlerski“ kričač dr. Heilsberg je v Leobnu se čudno obnašal. Beseda „oesterreichisch“ mu ni dišala prav. — Česke novine se močno branijo, da bi plem. Widmann postal na Moravskem cesarjev namestnik, pravijo, da preveč z nemškimi liberalci drži. — V Istriji so l. novembra t. l. odpravili staro colninsko mejo, sedaj gre ondi kupčija prosto naprej. — Krivoščijani v Dalmaciji so se dolgo branili vstopiti v deželno brambo dalmatinsko; sedaj se kaže, da se ne bodo udali. — Ogerski general grof Gyulay-Edelsheim je pozval generala Marijasija na dvoboj, ker je ta Gyulajevega ljubljence generala Graefa imenoval „osla“, ki o manevrih nič ne zastopi. Gyulay je bil od kroglje v prsi zadet, da utegne radi tega umreti. Za srbski cerkveni zbor vršijo se sedaj volitve, potem je volitev novega patrijarha za Karlovac.